

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Seraphia virgine & martyre.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

- 2 Reg. 12. pheta eo nomine reprehensus, Peccavi, inquit, Domino: moxq; audire meruit: Dominus trāstulit peccatum tuum. & tamen quot ille modis postea propter illud peccatum afflicus & vexatus sit, nōrunt, qui sacras literas nō ignorant. Hoc eō facit, vt nos quoquē, tametsi per sacerdotes simus à peccatis absoluti, haudquaquam pœnas nos euasuros sentiamus, nisi ita vt par est, Deo & hominibus, qui à nobis lesi sint, satisfaciamus. Deus enim ait de seruis suis: Qui tangit vos, tangit pupillam oculi mei. Immò verò etiam honore afficiamus eos, in quibus per fidem & bonorū operum exercitia Christū habitare cognoscimus, vt quandoq; audiamus ex eo: Venite benedicti patris mei: cum quo & spiritu sancto regnum & imperium obtinet sempiternum, Amen.
- Zach. 2.
- Matth. 25.

MARTYRIVM S. SERAPHIÆ VIRGINIS, EX
VETVSTO MS. CODICE, PER F. LAURENTIVM

*Survum, mutato hinc inde stylo descriptum. Consentiunt
antiquiss. Martyrologia.*

Septēbris 3.
licē: passā
sit 29. Julij.

Seraphia
Sabinam
conuertit.

Trahitur ad
tribunal Be-
rylli Præs-
dis.

Sabina Præ-
sidem ob-
iurgat.

Constantia
S. Seraphiæ

Anima mū-
da templum
& sedes Dei
est.

1. Cor. 3.

Ibidem.
Traditur
duobus iu-
venibus de-
floranda.

Act. 27.

VM terribilis persecutionis dies Christianis innotuisset, multi etiam per orbem terrarum pro Christo caderentur, sancta virgo Seraphia apud oppidum Vindinense in domo illustrissime Sabine morabatur, cum esset ciuis Antiochena. Effecit autē hortationibus suis, vt Sabina crederet in Dominum Iesum, cresceretque in fide & sancta conuersatione. Misit autem ad eam Beryllus Præses, qui sanctam Dei virginem Seraphiam raperent ad ipsius tribunal. Sed cum ei se comitem adiunxisset S. Sabina, Præses eam reueritus, dimisit vnā cum illa etiam S. Seraphiam. Primò quidē, nē à militibus raperetur Seraphia, impedire conata fuit Sabina, sed paulò post ait ad eam Seraphia: Domina mater, patere me abire cum istis: tu tantum ora Deum, & confide Domino Iesu Christo. Credo enim, licet indigna & peccatrix sim, præstiturum mihi Dominum Iesum, vt efficiar ancilla ipsius. Cum ergò sic domum reuertissent, post triduum Præses trans pontem iubet apparari tribunal supra arcum Albini, vbi solebant iudicia exerceri: præcipitq; officio, vt Seraphia adducatur. Eam igitur rapiunt officiales, & pedibus suis sequitur illam S. Sabina. Sed cum cerneret se illam eripere non posse, exclamans ait ad Præsidentem: Canis rabide Asiaticæ, noli in tuam perniciem sanctam Dei virginem & dominam tuam iniurijs afficere. Propè est enim Christus Deus noster, qui te & Imperatores tuos afficiet pœnis sempiternis propter maleficia tam multa, quæ excogitasti in eos, qui seruiunt Deo vivo. His dictis, abiit lachrymans in domum suam.

Tum verò Præses ait ad Seraphiam: Sacrifica dijs immortalibus, quibus sacrificat domini Imperatores. S. Seraphia dixit: Ego timeo & colo omnipotentem Deum, qui fecit celum & terram, & omnia quæ in eis sunt. Quos tu verò adorare me iubes, ij non sunt dij, sed dæmones, quos mihi adorare nō licet, cum sim Christiana. Præses ait: Accede igitur, & sacrifica Christo tuo. Seraphia respondit: Ego illi quotidie offero sacrificia, adorans illum & deprecans die ac nocte. Præses ait: Vbi est templum Christi tui, & quod nā illi offers sacrificium? Seraphia dixit: Hoc est illud sacrificium, vt me ipsam mundam illi exhibeam studio castitatis, vt per eius misericordiam alios ad eam professionem adducam. Præses ait: Hocne ergò est templum & sacrificium Christi tui? Illa respondit: Nihil est præstabilius, quàm verum nōscere Deum, & piè viuendo illi seruire. Præses dixit: Tu ipsa igitur, vt ais, templum es Dei tui. Seraphia respondit: Si eius freta auxilio mundam me cōseruauero, illius utiq; templum ego sum, cum dicat scriptura: Vos estis templum Dei viui, & spiritus Dei habitat in vobis. Præses ait: Si ergò violata fueris, desines esse templum Dei tui? Seraphia respōdit: Si quis templum Dei violauerit, disperdet illum Deus. At Præses id non intelligens, iussit eam duobus lasciuis Aegyptijs iuuenibus tradi, vt ea tota nocte abuterentur. Accipiunt ergò illam impuri iuuenes, abducuntq; in cubiculum valdè obscurum. Illa verò in cubiculo stans, sic orabat Dominū: Te inuoco Domine Iesu Christe, qui es verus custos & cōseruator: te inuoco Domine Iesu Christe, qui es lumen & gaudiū sempiternū, qui sanctos Apostolos tuos in custodia detētos, clausis ianuis visitasti & corroborasti: adesto mihi, ob-

obsecro, & miserere peregrinæ ancillæ tuæ Seraphiæ, & libera me ab impuro desiderio iuuenum istorum. Obscurentur, quæso, oculi eorum, ut non possint attingere ancillam tuam in te confidentem, nec contaminent corpus meum, tua consecratione consignatum. Pudeat eorum impudentia, nec me finas coinquinari: sed potius iubeas me venire ad te. Ad sis autem Sabinæ ancillæ tuæ, confirmes eam tua virtute bone Iesu, nè gaudeat de illa reterrimus hostis diabolus. multa enim sustinuit mea causa propter nomē sanctū tuum. Domine Iesu Christe, exaudi me, qui es benedictus & gloriosus & superlaudabilis cum patre & spiritu sancto in secula seculorū, Amen.

Eccē autem iuuenibus illis, sub primam noctis horam contra propositum sanctæ virginis ad eam accedentibus, subito magnus factus est sonus & terribilis tremotus, ita ut toto oppido sentiretur: caduntque iuuenes illi penè exanimis in terram, membris omnibus dissolutis. Cernens autem virgo castissima diuinum adesse auxilium, extensis manibus Domino gratias agit, noctē illam in precibus exigens. Summo mane adfuit missi à Præsede, qui sciscitentur ex iuuenibus, num suam expleuerint libidinem. At illi ingressi, conspiciunt sanctam virginem orantem, iuuenes verò prostratos humi ceu mortuos, quibus nulla suppetere vires vel exurgendi, vel etiam loquēdi, solis oculis apertis. Fit igitur magnus hominum concursus, & Præsēs, ut audiuit, iubet parari tribunal, & eorum se sisti ancillam Dei, cui ita dixit: Quid est, Seraphia? Satisne factum est desiderio tuo, an adhuc ferues libidine? S. Seraphia respondet: Tu quidem pro perueritate mentis tuæ, quam occupat diabolus, irridens hæc loqueris: ego verò eos, quos tu dicis, iuuenes nec sensi, nec apud me fuisse scio. Præsēs ait: Itane hac illi nocte apud te non fuere? Seraphia respondit: Mecum ille fuit, cuius ego sum, & qui me sibi vendicat. Præsēs dixit: Quisnam est ille? Seraphia respondit: Custos & conservator meus Dominus Iesus Christus. Præsēs ait: Quid adeo per multa vagaris? Dic mihi, quibus maleficis artibus iuuenes enervasti? Seraphia dixit: Nobis Christianis fas non est artes magicas exercere. Quos autem vos per maleficia vestra interficitis, eos nosser & omnium Dominus Christus Iesus inuocatus vitæ restituit. Præsēs ait: Si ergo Christus tuus maleficas artes omnes superat, inuoca illum, ut his iuuenibus pristinas reddat vires: ex quibus tum discere poterimus, quid tota nocte egerint apud te. Ego verò certissimè sic sentio, idcirco quibusdā malis artibus te illos demeruisse, nè tuam turpitudinem proderent. Seraphia dixit: Deus, cuius ego ancilla sum, omnipotēs est, nec quicquam ei est impossibile. Præsēs ait: Fac igitur, ut iuuenes ad se redeant, & loquantur. Seraphia dixit: Tu quidem suspicaris magam me esse: sed ego artem magicam ignoro: preces autem offero Deo meo, propter quas nō mihi soli præstat quod peto, sed etiam omnibus toto corde eum inuocantibus. Præsēs ait: Ut ut visum tibi erit, facito: tantum da operam, ut loquantur iuuenes: & ita cernemus integritatem tuam. Seraphia respondit: Iam tibi dixi, artium maleficarum me imperitā esse: orare autem me Deum, ut annuat. Præsēs dixit: Abi igitur ad locum, vbi sunt iuuenes, & precare pro illis Deum tuum. Seraphia respondit: Nè alij vel miraculo fraudentur, vel malè sentiāt, ut tu, nihil attinet eò me accedere. Tu potius iubeto eos huc perferri.

Iussit ergo Præsēs adduci iuuenes ad tribunal, qui sic erāt constituti, ac si nunquam habuissent linguas, neque pedes, neque manus: adeo erant membris omnibus dissoluti. Cunctis verò admirantibus, Præsēs ait: Seraphia, precare nunc Deum tuum pro horum salute. Tum illa in cælū extensis manibus, ita dixit: Domine Deus omnipotēs, qui fecisti cælum & terram, mare & omnia, quæ in eis sunt: qui per sanctos Apostolos tuos mortuos excitasti, leprosos mūdasti, mutis loquelā reformasti, & surdis auditum: exaudi me ancillam tuam in te confidentem, nec dissimules propter hunc infelicem & incredulum: sed sana iuuenes istos sub horum omnium id expectantiū conspectu, ut erubescat amens iste, qui insania percitus, vexat in te credentes. Accelera Domine, ut cognoscant isti, quia tu es Deus solus, qui facis mirabilia, & non est alius præter te. His dictis, accessit & tetigit iuuenes, atque ad illos: In nomine Domini nostri Iesu Christi surgite in pedes vestros. Illi repente exilientes, constiterunt & locuti sunt. Populo id non immeritò admirate, Præsēs dixit: Vidistis non potuisse eam explorare artem magicam, nisi eos manibus attrectaret? deinde ad iuuenes ait: Quonam pacto hæc foemina & mentis & membrorū officio vos priuauit? Illi responderunt: Domine Præsēs, nos, ut eramus iussi à celsitudine tua, simulatque ad eam ingressi sumus, iuuenis quidā aduenit, præstati corporis forma, & instar solis totus radians, isque inter puellam hæc & nos se interposuit mediū: nos verò præ nimio eius splendore tremor & caligo &

Lasciuī iuuenes diuinitus puniuntur.

Præsēs virtutes Dei maleficis artibus ascribit.

Preces 9. Seraphiæ.

Sanat iuuenes pessimè mulctatos.

defectio apprehendit, atque ex eo tempore usque in praesens mentis compotes non fuimus. Noueris igitur, eam aut magam esse, aut Deum eius reuera magnum esse. Praeses ad Seraphiam ait: Dic mihi Seraphia, quibus artibus isthuc effeceris, & quamprimùm te dimittam. Seraphia respondit: Ego malas artes odi: immò Christiani omnes, Christi expresso nomine, incantationes omnes profligabunt, nec quicquam eis officient. Praeses dixit: Vel nunc cognoscam, si qua sit vis incantamentorum tuorum: si non sacrificaueris, caput tuum auferam. Seraphia respondit: Fac ut lubet, ego demonibus non sacrificio, nec facio voluntatem patris tui satanae: quia Christiana sum.

Contemnit
minas Prae-
fidis.

Lampades
ei admodum
extinguuntur.

Mal. 69.

Iussit ergò Praeses duas ei ardentis lampades admoueri: sed mox extinctae sunt, & qui eas applicabant, cecidère supini in terram. Sancta verò Seraphia, sublatis ad caelum oculis: Domine Iesu Christe, inquit, erubescant & conturbentur omnes inimici mei: auertantur retrorsum, & confundantur valde velociter. Praeses dixit: Sacrifica dijs, nè moriaris. Seraphia respondit: Ego verò ea causa non sacrificio demonibus vestris, nè moriar. Praeses dixit: Audi malefica & biothanata praecipuum Imperatorium, & sacrificans dijs immortalibus, libera te à supplicijs & interitu. Seraphia respondit: Biothanati & malefici vos estis, qui negatis Deum viuum & verum, & demonia adoratis, cum ipsis pariter perituri. Ego autè Deo immortalis meisam offero sacrificium, si tamen me dignatur suscipere, etsi peccatricem, at certè Christianam.

Cæditur fu-
stibus.

Tum Praeses iussit eam fustibus cædi. Quod cum fieret, subito extitit ingens terremoto, & fragmentum quoddam è fuste, quo cædebatur sancta virgo, insiliit in dextrum Praesidis oculum, & triduo post eius lumine orbatus est. Tum ille furore correptus, hanc in eam tulit sententiam: Seraphiam non solum praecipua Imperialia contemnentem, verumetiam in tantis depræhensam maleficijs, gladio percuti iubemus. Atque ita capite caesa est trans arcum Faustini, iuxta aream Vindiciiani, quarto Calendas Augusti. Porrò illustrissima Sabina colligens sanctae virginis reliquias, pro more venerabiles celebrauit exequias, & ut thesaurum sempiternum vel preciosam margaritam reposuit in monumento suo, quod ipsa sibi magno studio parauerat.

Capite pu-
nitur.

VITA S. REMACLI EPISCOPI TRAIEN-
CTENSIS, (QUI EPISCOPATVS POSTEA LEODIVM
translatus est) auctore Notgero Leodiensi Episcopo, viro sanè doctissimo:
*cuius tamen difficilem & duriusculum stylum in gratiam lectoris
ferè mutauit F. Laur. Surius: dempta epistola ad Ab-
batem Vuerinfridum, in qua nihil mutatum
est. Claruit Notgerus anno
salutis 850.*

NOTGERI EPISCOPI LEODIENSIS AD VVERIN-
FRIDUM ABBA TEM EPISTOLA NUNCUPATORIA.

Dan. 12.

NOTGERVS, quem, etsi indignum sanctae Mariae sanctique Lamberti mancipium, praedicant tamen Episcopum: Vuerinfrido venerabili in Christo patri & confacerdoti, salutis aeternae subsidium. Omnis antiquitas, ut ait Oratorum maximus, quo propius aberat ab ortu & diuina progenie, hoc melius ea fortasse, quae erant vera, cernebat. Verum, Angelo Danieli narrante, nouimus, quia pertransibunt plurimi, & multiplex erit scientia: In antiquis utique vigete ratione, veritatis indagatrice, & perspicacia futurorum: in modernis verò fide credulitatis quamprimùm pollente, cum plurima scientia praeteritorum. Illis diurnitas vitae vetustatis obducens callum, cognitione praestitit omnium rerum: nobis contra, quos calidus sanguis, quos rerum incertitia versat, vti nam non auolet ob breuem vitam & curam sollicitudinum, antiquorum memorare inuenta virorum. Vixere fortes ante Agamènona multi: sed omnes illachrymales ignotique, vrgetur longa nocte, carent quia vate sacro. Haec, ut credo, perpendens Abbatum reuerendissime, & quia necesse